

Γυναίκες στα χιόνια»

> Του Αντώνη και Κωνσταντίνου Κούφαλη από την ΕΘΑΛ

ΟΤΟΛΣΤΟΪ ξεκινά την «Αννα Καρένινα» με μια διαπίστωση: όλες οι ευτυχισμένες οικογένειες μοιάζουν μεταξύ τους, αλλά η κάθε δυστυχισμένη είναι δυστυχισμένη με το δικό της τρόπο. Ας το παραφράσουμε για τις ανάγκες του σημειώματος: όλα τα έργα για τις γυναίκες μοιάζουν μεταξύ τους, αλλά το κάθε έργο που δεν επικεντρώνεται σε γενικές σεξ για το φύλο των ηρώων του φυσικά δια-

Σκηνοθεσία/Μουσική επιμέλεια:
Αχιλλέας Γραμματικόπουλος
Σκηνικά/κοστούμια: Έλενα
Αντωνίου
Παίζουν: Σοφία Καλλή, Έλενα
Χριστοφή, Βίβιαν Νικολαΐδου,
Δανάη Χρήστου, Μαρία Φιακά,
Άννα Παπαγεωργίου

φέρει. Γιατί λοιπόν τα «έργα για τις γυναίκες» μοιάζουν μεταξύ τους; Ας πάρουμε για παράδειγμα δυο τέτοια θεατρικά όπου όλα τα πρόσωπα είναι γυναίκες, ένα αμερικάνικο, τις «Ατσαλένιες μανόλιες» και ένα ελληνικό, το «Με δύναμη από την Κηφισιά». Αν κάποιος αναγνώστης έχει δει τα πιο πάνω και την πρόσφατη παραγωγή της ΕΘΑΛ, το έργο των Αντώνη και Κωνσταντίνου Κούφαλη «Γυναίκες στα χιόνια», ίσως θα έχει παρατηρήσει τις εξής ομοιότητες.

α) Ο κόσμος των γυναικών είναι κλειστός, η φυσική παρουσία των ανδρών απαγορεύεται.

β) Όμως το κύριο θέμα είναι οι άνδρες και όλες οι παραλλαγές των σχέσεων με αυτούς: η κάθε ηρωίδα πρέπει να εναρμονίζει μια περίπτωση, ένα θέμα (τρελός έρωτας, μοναξιά, απιστία, κ.τ.λ.)

γ) Το θέμα της μητρότητας παίζει ρόλο σημαντικό και συνήθως δίνεται σε αντιπαράθεση (αυτές που έχουν παιδιά-κι άλλες που δεν έχουν...)

δ) Οι γυναίκες πρέπει να είναι διαφορετικές μεταξύ τους όχι μόνο σε ό,τι αφορά τις σχέσεις τους με τους άνδρες και τα παιδιά, αλλά και σε σχέση με την κοινωνική θέση, σωματότυπο, χαρακτήρα (κωμικοί/δραματικοί τύποι), έτσι που στην «κιβωτό» να «σώζονται» όλες οι «περιπτώσεις»- εξ ου και οι συγκρούσεις.

ε) Το γέλιο και το κλάμα είναι τα δυο κύρια συστατικά του έργου, η συνταγή είναι το έργο να ξεκινά από το γέλιο, να περνά από τη φά-

ση του κλάματος και να τελειώνει με ένα κακόμογελο κουρασμένης ευτυχίας, ανθρωπιάς, ελπίδας μέσα από δάκρυα συγκίνησης και συγχώρεσης.

Δεν ειρωνεύομαι, διαπιστώνω και κατανοώ ότι η συνταγή πετυχαίνει, επειδή συνειδητά βασίζεται σε κοινά βιώματα και συναισθήματα. Απλώς πιστεύω ότι έχει δημιουργηθεί ένας συγκεκριμένος τύπος

θεατρικού έργου, με πρόσωπα μόνο γυναίκες- γυναικείο θεατρικό, όπως λέμε γυναικείο περιοδικό. Κι αν οι «Μανόλιες» ρέπουν προς το μελό, κι αν η σάτιρα στο «Με δύναμη από την Κηφισιά» είναι αρκετά αιχμηρή, το «Γυναίκες στα χιόνια» ισορροπεί στη μέση. Ο Αντώνης και ο Κωνσταντίνος Κούφαλης μοιράζουν σε τέσσερις από τις έξι ηρωίδες του έργου τις τέσσερις αρχέτυπες εκδοχές του κύριου θέματος «οι άνδρες στη ζωή των γυναικών». Η μια έχει στείλει τον άνδρα της στο διάβολο, τέτοιος που ήταν (Βέτα, Σοφία Καλλή), η δεύτερη κάνει την τυφλή στο γάμο της (Στάσα, Δανάη Χρήστου), η τρίτη είναι ακόμα μάχιμη (Ηρώ, Βίβιαν Νικολαΐδου), η τέταρτη έχει τρομοκρατηθεί από τη μοναξιά της (Μάνια, Έλενα Χριστοφή). Οι δυο άλλες χρησιμεύουν ως αγωγοί κοινωνικής θεματολογίας. Η Κάθριν (Μαρία Φιακά) εισάγει το

θέμα των υιοθετημένων από τους Έλληνες του εξωτερικού παιδιών (το πιο χαλαρά ενωμένο με την υπόλοιπη δομή του έργου κομμάτι) και η Λαρίσσα (Άννα Παπαγεωργίου) εκπροσωπεί την εισαγόμενη εργατική δύναμη, και οι δυο με τις ιστορίες τους προσθέτουν στο συναισθηματισμό του έργου και με την ξενική τους προφορά και συμπεριφορά ενδυναμώνουν τη διαφορετικότητα που αναφέρθηκε πιο πάνω.

Μέτριο στην ουσία, ευχάριστο στην κατανάλωση, το έργο προσφέρει στις έξι ηθοποιούς ευκαιρία με εύκολο τρόπο να κάνουν αρεστές στο κοινό δουλειές. Το βασικό επίτευγμα του σκηνοθέτη Αχιλλέα Γραμματικόπουλου και της υποκριτικής ομάδας το ομαδικό παίξιμο, το δέσιμο των μονάδων σε δυάδες, τετράδες, εξάδες. Ειδική μνεία για τη Δανάη Χρήστου.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ